

Petice proti umístování nejmenších dětí do ústavů slaví úspěch: hranice 10 000 hlasů překonána!

- Asociace Dítě a rodina spustila v březnu na stránkách www.petice-kojeneckyustav.cz akci proti umístování nejmenších dětí do ústavu, podepsalo ji přes 10 000 lidí
- Podpisy připojili i přední odborníci z oblasti psychologie, zdravotní a sociální péče
- Podpisová akce pokračuje, cílem je nasbírat 15 000 podpisů a předat je poslancům
- Česká republika je mezi posledními zeměmi v Evropě, kde je běžnou praxí umísťovat děti do kojeneckých ústavů

Praha, 25. dubna 2018 – Petice proti umístování nejmenších dětí do ústavní péče vyvolala mimořádný zájem veřejnosti. Počet podpisů překonal po pěti týdnech hranici 10 000. Petici spustila v březnu Asociace Dítě a rodina, která se dlouhodobě věnuje ochraně ohrožených dětí a sdružuje desítky předních českých společností působících v této oblasti včetně české pobočky mezinárodní organizace Lumos.

„Je to úžasný úspěch, který se dostavil v nečekaně krátké době,“ říká PhDr. Věduna Bubleová, předsedkyně Asociace Dítě a rodina a odbornice v oblasti náhradní rodinné péče. „Pro petici jsme se rozhodli, protože předchozí formy navázání odborného dialogu se státními orgány selhaly. Jsme velmi rádi, že veřejnost rychle a v takové míře podpořila odborníky v jejich snaze zvýšit věk pro umístování dětí do ústavů.“

Pod petici se podepsala i řada odborníků z oblasti psychologie, zdravotní a sociální péče, například PhDr. Hana Šilhánová, zakladatelka projektu Pomozte dětem a členka Rady vlády pro nestátní neziskové organizace nebo Mgr. Jindra Šalátová, psycholožka a ředitelka SOS dětských vesniček.

Přes 60 % dětí se z ústavu vrací do své rodiny

Petice je určena poslancům Parlamentu ČR a jejím cílem je přijmout opatření, aby se zvýšil věk pro umístování dětí do ústavů. Podle údajů státního Ústavu zdravotnických informací a statistiky (ÚZIS) se přes 60 % dětí vrací do své rodiny. Rozvojem služeb pro děti a jejich rodiny by se ve většině těchto případů dalo zabránit tomu, aby bylo dítě odebráno z rodiny.

V roce 2016 bylo do ústavní péče přijato 1559 dětí, 1113 se vrátilo do svých původních rodin. Pobyt v ústavu se dlouhodobě ukazuje jako zbytečný pro naprostou většinu dětí.

„Dlouhé roky jsme ztratili neustálou diskuzí o něčem, co je již vědecky i mnohaletou zkušeností vyspělých zemí ověřeno,“ uvádí se v petici. *„Pro dítě je v prvních letech života zcela zásadní zažít blízký a bezpečný vztah s dospělým. Nejde zde o politiku ani lobbying zájmových skupin, ale o konkrétní děti, kterým běží čas velmi rychle,“* apelují odborníci na stránkách www.petice-kojeneckystav.cz.

Zástupci předchozí vlády deklarovali záměr změnit současnou situaci, i přes opakované žádosti a upozornění na nevyhovující stav však k žádné změně nedošlo.

„I proto jsme odhodláni ve sběru hlasů pokračovat,“ říká PhDr. Věduna Bubleová. *„Naším cílem je na stránkách www.petice-kojeneckystav.cz získat 15 000 hlasů a ty předat poslancům na důkaz, že tato otázka zajímá nejen odborníky, ale že není lhostejná ani široké veřejnosti.“*

Negativní vliv ústavu v raném dětství si nese člověk celý život

„Je zřejmé, že umístování dětí do ústavů je opravdu alarmující,“ říká ředitelka Nadace Sirius Dana Lipová. *„Kromě toho, že ústavy dětem nemohou nabídnout to, co rodina, znamenají pro dítě v prvních měsících života mimořádný stres a mají negativní vliv na jeho uplatnění ve společnosti v pozdějším věku.“*

Výzkumy o vývoji mozku a většina odborníků z různých oblastí se shodují, že ústavní výchova v raném věku vážně poškozuje psychický vývoj dítěte. I navzdory dobré zdravotní péči a obětavému personálu nejsou ústavy schopny naplnit psychické a sociální potřeby dětí a zajistit tak podmínky pro jejich zdravý vývoj.

Bývalé kojenecké ústavy, dnes často nazývané jako dětská centra, jsou zdravotnická zařízení spadající pod Ministerstvo zdravotnictví ČR. Běžnou praxí je umisťovat zde i nejmenší děti, pro něž existují lepší řešení: důslednější práce s vlastní rodinou, pěstounská péče na přechodnou dobu nebo osvojení.

Česká republika mezi posledními zeměmi Evropy

V řadě evropských zemí včetně Slovenska je stanoveno, že malé děti do ústavu nesmějí být umisťovány. Věková hranice je v různých zemích odlišná, na Slovensku 6 let, v Německu 3 roky, v Polsku 10 a ve Velké Británii dokonce 12 let. Česká republika je jednou z posledních zemí EU, ve které je stále běžnou praxí umisťovat do ústavní péče i nejmenší děti bezprostředně po narození. ČR kvůli tomu také v současnosti čelí stížnosti podané k Evropskému výboru pro sociální práva.

– KONEC –

Asociace dítě a rodina, z. s., je sdružením respektovaných neziskových organizací působících v oblasti náhradní rodinné péče. Svými aktivitami naplňují přání, aby každé dítě mohlo vyrůstat v rodinném prostředí. Pomáhají především ohroženým dětem, které se ocitly v obtížné životní situaci. Asociace sdružuje desítky společností, mimo jiné Centrum pro dítě a rodinu, organizaci Lumos, Náruč dětem, SOS dětské vesničky, Středisko náhradní rodinné péče a řady dětských domovů a center pro pěstounskou a rodinnou péči o děti.

Řada studií, mezi nimi i unikátní, třicet let trvající česká studie Pozdní následky psychické deprivace a subdeprivace, prokázala, že pobyt malého dítěte v ústavu bez možnosti navázání vztahu s blízkou osobou poškozuje jeho zdravý vývoj. Autoři po dobu 32 let sledovali vývoj 60 dětí, které vyrůstaly v ústavní výchově. Tyto děti pak porovnávali s dětmi vyrůstajícími v individuální pěstounské péči, SOS dětských vesničkách a ve vlastní rodině. Chovanci z dětských domovů vykazují ve středním věku nízkou společenskou kompetenci, nízkou úroveň školního vzdělání i zaměstnání. Muži vykazují mimořádně vysokou míru kriminality: více než polovina z nich se dopustila trestného činu (54 %, z toho v 79 % se

jednalo o vícenásobné recidivisty). Viz: BUBLEOVÁ Věduna, KOVAŘÍK Jiří a Jiří MATĚJČEK Jiří – Pozdní následky psychické deprivace a subdeprivace. 1. vyd. Praha: Psychiatrické centrum Praha, 1997. 69 s. ISBN 80-85121-89-1

Kontakt:

Mgr. Michael Kudela (tiskový servis)
Tel.: +420 777 663 118
e-mail: michael.kudela@ditearodina.cz

Ing. Anna Krbcová (tajemnice)
Tel.: +420 257 712 944 / +420 603 402 309
e-mail: anna.krbcova@ditearodina.cz

Informace o petici proti umístování nejmenších dětí do ústavní péče a její plné znění najdete zde:

<https://www.petice-kojeneckyustav.cz>

Tiskové zprávy, analýzy a statistiky Asociace Dítě a rodina najdete zde:

<http://www.ditearodina.cz/pro-media/tiskove-zpravy>